

***PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAGROŻENIA UCZNIÓW
PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ ORAZ W SYTUACJACH
ZAGROŻEŃ ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM AGRESJI I
PRZEMOCY OBOWIĄZUJĄCE W IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. DR JADWIGI MŁODOWSKIEJ
W CHEŁMIE***

WSTĘP

Procedury opracowano na podstawie obowiązujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dn.11 kwietnia 2007r.o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych ustaw.
- 2.Ustawa z dn.6 czerwca 1997 – Kodeks Karny.
- 3.Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich.
4. Zarządzenie nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 roku w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
6. Ustawa z dnia 24.04.1997 o przeciwdziałaniu narkomanii
7. Ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późn. zm.
8. Ustawa z dnia 06.04.1990 r. o policji

9. Ustawa z dn. 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (z późniejszymi zmianami).

Wykaz procedur:

- I. Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia.
- II. Procedury postępowania nauczycieli (pracowników) w przypadku uzyskania informacji o spożywaniu przez uczniów alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły (lub poza nią).
- III. Procedury postępowania w przypadku, gdy nauczyciel lub pracownik przypuszcza, że uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków:
- IV. Procedury postępowania w przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
- V. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.
- VI. Procedury postępowania w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia na terenie szkoły.
- VII. Procedury postępowania w przypadku fałszerstwa (dokonanie wpisów do dzienników lekcyjnych – wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen; usprawiedliwianie nieobecności).
- VIII. Procedury postępowania w sytuacji, gdy w szkole lub na terenie szkoły zdarzy się wypadek.
- IX. Procedury postępowania w sytuacji usiłowania lub zamiaru samobójczego.
- X. Procedury postępowania – interwencja kryzysowa w szkole w sytuacji śmierci samobójczej na terenie szkoły lub poza nią.
- XI. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia ciąży uczennicy.
- XII. Procedury postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów przez rodziców (prawnych opiekunów) pod względem zdrowotnym oraz zapewniania podstawowych potrzeb życiowych.
- XIII. Procedury postępowania w sytuacji, gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne w przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej.
- XIV. Procedury postępowania w sytuacji nieobecności rodziców (prawnych opiekunów) ucznia (pobyt w szpitalu, wyjazd za granicę, pobyt w zakładzie leczniczym lub karnym).

XV. Procedury postępowania w sytuacji wagarów ucznia i nagminnego spóźniania się na zajęcia lekcyjne.

XVI. Procedury postępowania w sytuacji, gdy uczniowie danej klasy (grupy) samowolnie opuszczają zajęcia lekcyjne- wagary zbiorowe.

XVII. Procedury postępowania w sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuszcza salę lekcyjną w czasie zajęć.

XVIII. Procedury postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego (lub innych urządzeń elektronicznych) w czasie zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

XIX. Procedury postępowania w sytuacji zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośnie rozmowy, chodzenie po sali, brak reakcji na prośby nauczyciela).

XX. Procedury postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (używanie słów obelżywych, groźby, zachowania uwłaczające godności, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

XXI. Procedury postępowania w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności oraz kradzieży.

XXII. Procedury postępowania wobec ucznia- sprawcy czynu karalnego.

XXIII. Procedury postępowania wobec ucznia- ofiary czynu karalnego.

XXIV. Inne kryzysy w szkole – wybrane zdarzenia.

W opracowaniu użyto następujących sformułowań i definicji:

Przez stwierdzenie : pracownik rozumie się wychowawców internatu, wszystkich pracowników niepedagogicznych szkoły.

Przez zachowanie agresywne rozumie się:

- Zamierzone, świadome popychanie, kopanie, szarpanie;
- Bójki, pobicia;
- Stworzenie sytuacji zagrażających życiu lub zdrowiu własnemu i innych – posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, żyłетки itp.), używanie ognia na terenie szkoły, posiadanie niebezpiecznych substancji.
- Wulgarne zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły, zachowania uwłaczające godności.

- Nierespektowanie zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły.
- Wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, wyzywanie.
- Dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności, itp.

Przez zachowanie z użyciem przemocy rozumie się:

- Powtarzające się dręczenie psychiczne i fizyczne
- Ciągłe zastraszanie
- Zjawisko „fali”
- Powtarzające się pobicia, wyzywania, itp.
- Zjawisko cyberprzemocy

Czyn karalny :

Do czynów karalnych ściganych z urzędu należą:

- bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch);
- pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);
- wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);
- kradzież;
- uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Osoba podejmująca interwencję powinna o tym **poinformować rodziców** (prawnych opiekunów) ze względu na konieczność posiadania zaświadczenia o urazach od lekarza sądowego. Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel.2296997 lub 112.

I. Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia.

1. **Nauczyciel (pracownik)** dokonuje oceny zaistniałej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa uczniów oraz sprawcy agresywnego zachowania.
2. Jeśli wybuch agresji ma charakter niepowikłany, agresor oraz otoczenie są bezpieczni, **nauczyciel** może działać samodzielnie: odwraca uwagę sprawcy, doraźnie wycisza sytuację.
3. Informuje **wychowawcę klasy** o zaistniałej sytuacji.
4. **Wychowawca** przeprowadza rozmowę z **uczniem**- identyfikuje ofiarę, sprawcę- agresora, ocenia zdarzenia, wyciąga wnioski.
5. **Wychowawca** informuje w zdarzeniu **rodziców** ucznia / uczniów- uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji.
6. **Wychowawca** sporządza notatkę o zaistniałym zdarzeniu. **Rodzice** podpisują notatkę załączaną do teczek wychowawcy klasy potwierdzając, że zostali poinformowani o wydarzeniu oraz jego konsekwencjach wynikających ze Statutu IV Liceum Ogólnokształcącego. Notatka znajduje się w Tezce Wychowawcy.
7. W przypadku powtarzających się agresywnych zachowań ucznia- **wychowawca** informuje **pedagoga szkolnego**. Pedagog obejmuje ucznia opieką.
8. W przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych , niebezpiecznych dla wszystkich osób, **nauczyciel (pracownik)** powiadamia **wicedyrektora szkoły**, który w porozumieniu z **wychowawcą oraz pedagogiem** ustala sankcje w stosunku do ucznia/ uczniów, w oparciu o Statut szkoły.
9. **Rodzice** w przypadku drastycznych zachowań agresywnych ucznia otrzymują pisemną lub ustną informacje na temat konsekwencji oraz sugestie pomocy psychologiczno- pedagogicznej lub specjalistyczno – lekarskiej w placówkach do tego upoważnionych.

10. W przypadku wandalizmu **rodzice** ucznia naprawiają wyrządzone szkody lub uiszczają opłatę za ich naprawę.

II. Procedury postępowania nauczycieli (pracowników) w przypadku uzyskania informacji o spożywaniu przez uczniów alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły (lub poza nią):

1. **Nauczyciel** informuje **wychowawcę klasy**.
2. **Wychowawca** informuje **pedagoga szkolnego**.
3. **Wychowawca lub pedagog** niezwłocznie wzywa do szkoły ucznia i przekazuje im uzyskane informacje a fakt rozmowy z podpisem rodziców zostaje zanotowany. Notatki, uwagi o uczniach znajdują się w Teczce Wychowawcy.
4. **Wychowawca lub pedagog** przeprowadza rozmowę z **rodzicami oraz uczniem** w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
5. W toku interwencji profilaktycznej **wychowawca lub pedagog** może zaproponować **rodzicom** skierowanie ucznia do specjalistycznej placówki.
6. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.

III. Procedury postępowania w przypadku, gdy nauczyciel lub pracownik przypuszcza, że uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków:

1. **Nauczyciel/ pracownik** powiadamia o swoich przypuszczeniach **wychowawcę klasy oraz pedagoga**.
2. Uczeń zostaje odizolowany od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia się go samego- stwarza się warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. **Nauczyciel lub pedagog** wzywa **pomoc medyczną**, w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy.
4. **Pedagog** zawiadamia **wicedyrektora szkoły** oraz **rodziców**, których zobowiązuje się do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Przekazuje ucznia rodzicom oraz wicedyrektor sporządza notatkę o zaistniałej sytuacji, którą podpisują rodzice.

5. W przypadku gdy rodzice odmawiają przyścia do szkoły, a uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia lub zagraża życiu lub zdrowiu innych osób, **wicedyrektor szkoły lub dyrektor zawiadamia policję.**
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków, **dyrektor szkoły** ma obowiązek powiadomienia o tym **policji lub sądu rodzinnego.**

IV. Procedury postępowania w przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

1. **Nauczyciel zachowując środki ostrożności**, w obecności drugiej osoby **zabezpiecza substancję przed dostępem** do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. **O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły**, który ma obowiązek **wezwać policję**
3. Po przyjeździe **policji** niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

V. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. **Powiadamia dyrekcję szkoły.**
2. **Nauczyciel w obecności innej osoby** (wychowawcy, dyrektora, pedagoga) **ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu** podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.
3. W przypadku, gdy **uczeń**, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości torby, **dyrektor wzywa policję**, która w obecności rodziców przeszukuje rzeczy i odzież należącą do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy. W przypadku nieobecności rodziców policja wykonuje powyższe czynności w obecności dyrektora i pedagoga szkoły.
4. Jeżeli **uczeń** odda dobrowolnie posiadaną substancję, **dyrektor**, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie **przekazać ją policji**. Wcześniej **pedagog** ustala, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. **Pedagog dokumentuje zdarzenie**, sporządzając dokładną notatkę wraz ze swoimi spostrzeżeniami – po konsultacji z nauczycielem, który zgłosił ten fakt.
5. **Wychowawca o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.**
6. **Wychowawca i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami.**
7. **Dyrektor udziela uczniowi nagany, wychowawca** obniża ocenę z zachowania, zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.

8. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową, potwierdzona podpisem zainteresowanych.

VI. Procedury postępowania w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia na terenie szkoły.

1. **Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy.**
2. **Wychowawca powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia **oraz wicedyrektora.****
3. **Wicedyrektor w obecności pedagoga i wychowawcy przeprowadza rozmowę dyscyplinującą i profilaktyczną – powiadamia ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych (i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie).**
4. **Wychowawca bądź wicedyrektor wyciąga konsekwencje , zgodnie ze Statutem Szkoły.**
5. **Wychowawca dokonuje odpowiedniej adnotacji w dzienniku lekcyjnym.**

VII. Procedury postępowania w przypadku fałszerstwa (dokonanie wpisów do dzienników lekcyjnych – wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen; usprawiedliwianie nieobecności).

Nauczyciel przedmiotu lub wychowawca klasy

1. Powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów, dyrektora szkoły i pedagoga o zaistniałym fakcie.
2. Przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności w/w osób celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa i informuje o konsekwencjach. Dokonuje wpisu do dziennika i karty ucznia, potwierdzonego podpisem zainteresowanych.
3. **Wychowawca udziela uczniowi upomnienia.**
4. W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstwa stosuje kary, zgodnie ze Statutem Szkoły. O fakcie i jego konsekwencjach informuje rodziców i dyrektora.
5. **Dyrektor informuje policję o zaistniałych faktach z prośbą o interwencję.**

VIII. Procedury postępowania w sytuacji, gdy w szkole lub na terenie szkoły zdarzy się wypadek.

Nauczyciel, pracownik szkoły, ew. uczeń:

1. **Udziela pierwszej pomocy** w zależności od potrzeb (np. unieruchomienie kończyny, założenie opaski uciskowej, sztuczne oddychanie). Informuje pielęgniarkę szkolną o zdarzeniu.
2. **Wzywa pogotowie**(w zależności od potrzeby).
3. **Zawiadamia wychowawcę i rodziców o wypadku.**
4. **Obserwuje poszkodowanego do momentu przyjazdu karetki pogotowia.**

5. Informuje **dyrektora** szkoły o zaistniałym wypadku.

6. Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

IX. Procedury postępowania w sytuacji usiłowania lub zamiaru samobójczego.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa ucznia (w szkole lub poza nią)

1. Natychmiast **nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z uczniem.**

2. Zawiadamia niezwłocznie (np. za pośrednictwem innych osób lub telefonicznie) **dyrekcję szkoły.**

Dyrektor szkoły:

1. **Zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:**

- stałą obecność osoby dorosłej

- zapewnienie i udzielenie w razie potrzeby pierwszej pomocy,

- zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego, ewentualnie policji,

- izolację ucznia od grupy rówieśniczej

2. **Zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego** o zaistniałej sytuacji

3. **Przekazuje ucznia rodzicom i ew. służbom ratunkowym**, z przygotowaną wcześniej informacją o możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

4. **Powołuje Doraźny Zespół Kryzysowy** do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych i współpracy międzyinstytucjonalnej.

Zespół nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej (Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR, inne)

5. **Zleca podjęcie interwencji w środowisku rówieśniczym ucznia** przez : **pedagoga, psychologa szkolnego lub z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej** lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkół, placówek oświatowych – w celu prewencji naśladownictwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu.

6. **Organizuje spotkanie wychowawcy, nauczycieli uczących ucznia i Rady Pedagogicznej w celu:** - poinformowania o zaistniałej sytuacji i jej przebiegu,

- pomocy nauczycielom i pracownikom szkoły w odreagowaniu stresu

- diagnozy sytuacji życiowej ucznia i formułowania sposobów pomocy uczniowi.

7. Zapewnia monitoring i profilaktykę w celu:

a) wspierania ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodzinę poprzez:

- pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego)

- realizowanie zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się uczniem.

b) opracowania i wdrażania na terenie szkoły strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:

- rozpoznanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zaproponowanie im pomocy psychologicznej,

- nawiązanie bliższych kontaktów z młodymi ludźmi, rozmowy z nimi oraz staranie się, by ich zrozumieć i udzielić pomocy,

- zmniejszenie ich negatywnych emocji wynikających ze stresu psychicznego,

- zwracanie uwagi i uczenie się, jak w wypowiedziach i/lub w zmianie zachowania niewerbalnego wcześniej rozpoznawać sygnały ostrzegające o samobójstwie,

- pomaganie w nauce uczniom mniej zdolnym

- zwracanie uwagi na przypadki wagarowania,

- destygmatyzacja choroby psychicznej i eliminowanie używania alkoholu i narkotyków w przypadku ich nadużywania,

- ograniczenie dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie samobójstwa: trujących i śmiertelnych leków, pestycydów, broni palnej, ostrych narzędzi i innych,

- podjęcie działań w miejscu pracy nauczycieli i innych członków personelu szkoły, zmniejszających stres zawodowy.

X. Procedury postępowania – interwencja kryzysowa w szkole w sytuacji śmierci samobójczej na terenie szkoły lub poza nią.

1. **Dyrektor szkoły** w sytuacji śmierci samobójczej na terenie szkoły niezwłocznie zawiadamia:

- służby medyczne,

- rodziców

- policję,

-prokuraturę

-organ nadzoru pedagogicznego

2. **Organizuje i udziela pomocy służbom ratowniczymi policji** w przypadku ich działań.

3. W miarę możliwości **organizuje wsparcie (medyczne, psychologiczne) dla rodziców.**

4. **Podjmuje decyzję o dalszej organizacji pracy szkoły** w danym dniu.

5. **Organizuje interwencję grupową dla uczniów i nauczycieli.**

W sytuacji **śmierci samobójczej poza szkołą dyrektor** podejmuje następujące działania:

- **powiadamia nadzór pedagogiczny,**

- **organizuje interwencję kryzysową w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.**

XI. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia ciąży uczennicy.

1. **Wychowawca klasy** informuje **dyrektora** o zaistniałej sytuacji.

2. **Dyrektor** powołuje zespół w składzie ; **wychowawca, nauczyciele przedmiotów, pielęgniarka szkolna, pedagog , który w porozumieniu z rodzicami opracowuje** program pomocy niezbędnej do kontynuowania nauki przez ciężarną.

3. **Uczennica może korzystać z następujących form pomocy:**

- dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych i sytuacji pozaszkolnej uczennicy

- indywidualnych konsultacji przedmiotowych

- dodatkowych egzaminów klasyfikacyjnych lub /i poprawkowych w dogodnym terminie 9 nie później niż 6 miesięcy od pierwszego ustalonego terminu.

4. **Pedagog szkolny przygotowuje plan wsparcia psychologicznego** uczennicy do wspólnej realizacji z jej **rodzicami i nauczycielami przedmiotowymi.**

5. W razie potrzeby **wychowawca, pedagog i dyrektor szkoły** podejmują kroki w celu **wsparcia materialnego uczennicy**, m.in. współpraca z MOPS, instytucjami charytatywnymi, sponsorami.

XII. Procedury postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów przez rodziców pod względem zdrowotnym oraz zapewniania podstawowych potrzeb życiowych.

1. **Wychowawca** rozmawia z **ucznem**.

2. Konsultuje się z **pielęgniarką szkolną**.

3. **Wzywa rodziców** (prawnych opiekunów) do szkoły. Odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lub w karcie ucznia, zlecając konieczne działania, co rodzice potwierdzają podpisem.

4. W przypadku niewypełnienia zaleceń powiadamia **pedagoga**, który podejmuje odpowiednie działania i informuje o sytuacji **dyrektora**.

5. **Pedagog** w porozumieniu z **dyrektorem** ponownie **wzywa rodziców** do szkoły. Wskazuje możliwość/konieczność pomocy/diagnozy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub u lekarza specjalisty. Sporządza notatkę z odbytej rozmowy, potwierdzona podpisem zainteresowanych.

6. W sytuacji **braku współpracy ze strony rodziców, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem zawiadamia instytucje wspierające rodzinę: np. MOPS**.

XIII. Procedury postępowania w sytuacji, gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne w przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej.

1. **Przewodniczący klasy** na prośbę **nauczyciela** prowadzącego lekcję zgłasza **wychowawcy lub dyrekcji szkoły** fakt dolegliwości zdrowotnych ucznia.

2. **Wychowawca lub dyrektor** zabiera ucznia z klasy i w miarę możliwości udziela pierwszej pomocy.

3. **Dyrektor szkoły lub wychowawca** niezwłocznie powiadamia **rodziców** o zaistniałej sytuacji i zobowiązuje do odebrania dziecka za szkoły.

4. W przypadku **braku kontaktu z rodzicami**, gdy nie ma zagrożenia dla życia lub zdrowia, **uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub wychowawcy**.

5. W sytuacji **zagrożenia zdrowia lub życia ucznia dyrektor niezwłocznie wzywa pogotowie i powiadamia rodziców**.

XIV. Procedury postępowania w sytuacji nieobecności rodziców (prawnych opiekunów) ucznia (pobyt w szpitalu, wyjazd za granicę, pobyt w zakładzie leczniczym lub karnym).

1. **Rodzice (prawni opiekunowie)** ucznia opuszczający miejsce zamieszkania powinni poinformować **dyrekcję szkoły** o **osobie**, której powierzają **pełnienie opieki nad dzieckiem**. Informacja powinna mieć formę pisemną, potwierdzona notarialnie i zostać złożona w sekretariacie szkoły.

2. **Wychowawca klasy**, który otrzymał informację o nieobecności rodziców zobowiązany jest przekazać ją dyrekcji **szkoły i pedagogowi**.

3. **Dyrektor, wychowawca i pedagog** monitorują wypełnianie obowiązku szkolnego przez ucznia.

4. W przypadku stwierdzenia **zaniedbań, wagarów lub przejawów demoralizacji, wychowawca** informuje o zaistniałych faktach i ich konsekwencjach osobę opiekującą się uczniem, przeprowadza rozmowę, sporządza z niej notatkę, potwierdzona podpisem w/w.

5. W przypadku **braku poprawy w zachowaniu wychowanka pedagog w porozumieniu z dyrektorem i wychowawcą** powiadamia odpowiednie instytucje.

XV. Procedury postępowania w sytuacji wagarów lub nagminnego spóźniania się na zajęcia lekcyjne ucznia.

Wychowawca ma obowiązek dokonywać kontroli frekwencji 2 razy

w miesiącu.

1. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia, (lub dużej liczby spóźnień) **wychowawca** telefonicznie **powiadamia rodziców/prawnych opiekunów** ucznia o nieobecności (spóźnieniach) – ustala ich przyczyny. Odnotowuje ten fakt każdorazowo w dzienniku.
2. W przypadku, gdy **rodzic zapomniał o usprawiedliwieniu lub uczeń go nie przyniósł (zeszyt usprawiedliwień)** – **wychowawca** na wniosek rodzica usprawiedliwia nieobecność ucznia.
3. W przypadku, gdy **rodzic nie wiedział o nieobecności** ucznia – wychowawca wpisuje w dzienniku szkolnym **nieobecność nieusprawiedliwioną**.
4. W przypadku **zdiagnozowania wagarów** ucznia **wychowawca przeprowadza rozmowę** z uczniem, informuje o konsekwencjach, jeśli dany czyn będzie się powtarzał. Powiadamia **pedagoga**.
5. **Udziela upomnienia** oraz sporządza odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i karcie ucznia, gdy wagary powtarzają się.
6. W przypadku **braku informacji ze strony rodziców o nieobecności ucznia dłuższej niż tydzień** wychowawca zobowiązany jest do kontaktu z **rodzicami** ucznia i ustalenia przyczyny nieobecności.
7. W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązania telefonicznego kontaktu z rodzicami ucznia – **po dwóch tygodniach nieobecności pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły wysyła pisemne zawiadomienia** do **rodziców/prawnych opiekunów** o absencji ucznia i wzywa ich do szkoły.
8. W przypadku **niereagowania prawnych opiekunów/rodziców** na przedłużające się wagary, **wychowawca i pedagog składają wizytę w domu** ucznia. Fakt odnotowuje się w dzienniku lekcyjnym, dokumentacji pedagoga i potwierdza podpisem zainteresowanych.
9. W przypadku **dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców** ucznia **wszczęcie postępowania zgodnego ze Statutem Szkoły**.

XVI. Procedury postępowania w sytuacji, gdy uczniowie danej klasy (grupy) samowolnie opuszczają zajęcia lekcyjne- wagary zbiorowe.

- a. **Nauczyciel lub pracownik**, który zauważył grupową nieobecność uczniów na zajęciach zgłasza zaistniały fakt **wychowawcy klasy**.
- b. **Wychowawca klasy** zawiadamia o fakcie **wicedyrektora szkoły oraz pedagoga**.
- c. **Wychowawca klasy** powiadamia **rodziców** uczniów o zebraniu z wychowawcą, które należy przeprowadzić nie później niż dwa dni po samowolnym opuszczeniu przez uczniów zajęć lekcyjnych.
- d. **Wychowawca** podczas zebrania z rodzicami powiadamia o konsekwencjach postępowania uczniów wynikających ze Statutu IV Liceum Ogólnokształcącego.
- e. **Pedagog szkolny** przeprowadza w klasie zajęcia dotyczące konsekwencji oraz zagrożeń związanych z samowolnym, zbiorowym opuszczeniem zajęć lekcyjnych.

XVII. Procedury postępowania w sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuszcza salę lekcyjną w czasie zajęć.

1. **Nauczyciel prowadzący lekcje** prosi przewodniczącego klasy lub jego zastępcę o poinformowanie o zaistniałej sytuacji **wychowawcę lub dyrektora, kierownika internatu**

2. **Wychowawca lub dyrektor, kierownik internatu**, informują telefonicznie **rodziców** o fakcie opuszczenia lekcji przez ucznia.

3. **Wychowawca informuje** o zajściu pedagoga.

4. **Wychowawca klasy, pedagog** przeprowadzają rozmowę **z uczniem w obecności nauczyciela prowadzącego lekcje, dyrektora szkoły**, w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzenia.

5. **Wychowawca w obecności rodziców upomina ucznia** i informuje o konsekwencjach, wynikających ze Statutu Szkoły w przypadku powtarzania się takiego zachowania. Sporządza notatkę w dzienniku i karcie ucznia, potwierdzona podpisem zainteresowanych.

Postępowanie w sytuacji posiadania lub używania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły lub podczas zajęć dydaktycznych i wychowawczych (broń, materiały wybuchowe lub pirotechniczne, ostre narzędzia np. nóż, żyłtka, kastet itp.).

Wszyscy pracownicy szkoły (internatu) zobowiązani są do:

1. **Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu**, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu u wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły lub jego zastępcy, kierownika internatu).
2. **Powiadomienia wychowawcy klasy (internatu)**.

3. W przypadku ,gdy uczeń w dalszym ciągu odmawia oddania przedmiotu, ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego;
4. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiast należy powiadomić dyrekcję szkoły i podjąć działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom- **odizolować ucznia stanowiącego zagrożenie.**
5. **Wychowawca** (lub inny pracownik szkoły) informuje **dyrektora** lub jego zastępcę o zaistniałej sytuacji.
6. **Dyrektor szkoły** lub jego zastępca wzywa policję.
7. **Wychowawca** wzywa **rodziców** do szkoły. Powiadamia o zaistniałej sytuacji i o konsekwencjach czynu. (Sporządza notatkę w dzienniku i karcie ucznia. Rodzice pisemnie potwierdzają fakt rozmowy.)
8. **Policja** przeprowadza **rewizję** w obecności rodziców ucznia, dyrektora szkoły, wychowawcy.
9. **Dyrektor szkoły lub pedagog** powiadamia **kuratora** sądowego, gdy uczeń jest pod jego opieką.
10. **Wychowawca** obniża ocenę z zachowania, zgodnie z zapisami w Statucie szkoły.
11. Zdeponowany w depozycie przedmiot nie podlega zwrotowi za zgodą rodziców (prawnych opiekunów).W przypadku niewyrażenia zgody, przedmiot odbiera rodzic (prawny opiekun) w obecności dyrektora szkoły lub pedagoga i potwierdza ten fakt na piśmie.

XVIII. Procedury postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego (lub innych urządzeń elektronicznych) w czasie zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

1. **Uczeń nie może używać telefonu komórkowego** (innych urządzeń elektronicznych) podczas zajęć dydaktyczno- wychowawczych.
2. W przypadku używania telefonu komórkowego nauczyciel upomina ucznia.
3. Gdy uczeń w dalszym ciągu korzysta z aparatu, **nauczyciel** zabiera telefon i przekazuje go **wychowawcy klasy, pedagogowi, dyrektorowi szkoły lub jego zastępcy.**
- 4.**Nauczyciel** sporządza pisemną informację w dzienniku lekcyjnym w zakładce *Notatki – uwagi o uczniach.*
- 5.Zatrzymany w depozycie telefon może odebrać **za pisemnym potwierdzeniem** jedynie **rodzic lub prawny opiekun ucznia.**
6. W przypadku, gdy uczeń używający telefonu komórkowego nie odda go pracownikowi szkoły mimo, że zostanie o to przez niego poproszony, otrzymuje **upomnienie wychowawcy klasy.**
- 7.Gdy zachowanie powtarza się, **wychowawca** po uprzednim poinformowaniu ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) podejmuje się dalsze kroki, zgodnie ze Statutem szkoły.

XIX. Procedury postępowania w sytuacji zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, chodzenie po sali, brak reakcji na prośby nauczyciela).

Nauczyciel:

1. **Zwraca uwagę** na niewłaściwe zachowanie ucznia/uczniów.
2. **Próbuje uspokoić** sytuację w klasie.
3. W przypadku **konfliktu między uczniami**– rozdziela stron.
4. W przypadku **braku reakcji ze strony uczniów** - informuje o konsekwencjach. Dokonuje **wpisu** do dziennika.
5. Gdy nie uczeń/uczniowie **nie reagują**, w szczególnych przypadkach, prosi **przewodniczącego samorządu lub jego zastępcę o powiadomienie wychowawcy (w przypadku, gdy ten prowadzi zajęcia lub jest nieobecny) dyrektora lub jego zastępcę.**
6. **Dyrektor szkoły** lub jego zastępca przeprowadza **rozmowę z uczniem.**

Wychowawca:

6. **Rozmawia z uczniem**, zwraca uwagę na niewłaściwe zachowanie i jego konsekwencje.
7. W przypadku **powtórzenia się zachowania** lub czynu o dużej szkodliwości – udziela **upomnienia**, sporządza odpowiedniej adnotacji w dzienniku szkolnym i karcie ucznia.
8. **W każdym przypadku, powiadamia rodziców.**
9. W przypadku **braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadamia dyrekcję** szkoły.
10. **Obniża ocenę** zachowania, zgodne ze Statutem Szkoły.
11. W przypadku powtarzania się w/w zachowań kieruje ucznia do **pedagoga.**
12. **Uczeń** zostaje objęty **opieką pedagoga.**

XX. Procedury postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (używanie słów obelżywych, groźby, zachowania uwłaczające godności, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. **Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców** i ew. kuratora sądowego.
2. **Przeprowadzenie rozmowy przez dyrektora szkoły ze sprawcą.**
3. **Powiadomienie policji.**
4. **Obniżenie oceny** z zachowania oraz odpowiedni wpis do dziennika i karty ucznia.
5. **Konsekwencje** zgodne ze Statutem Szkoły..

XXI. Procedury postępowania w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności oraz kradzieży.

1. **Interwencja**– powstrzymanie lub ujęcie(jeśli jest to możliwe) **sprawców.**
2. W przypadku **braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi znajdować się w miejscu zdarzenia**, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. **Wezwanie rodziców.**

4. W przypadku , **gdy wartość szkody przekracza 250zł lub kary zgodnej z aktualnym stanem prawnym**, obligatoryjne **wezwanie policji**.
5. **Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych** wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody, zgodnie z zapisami w Statucie Szkoły.
6. **Obniżenie oceny z zachowania.**
7. **Wychowawca sporządza notatkę – Teczka Wychowawcy Klasy.**

XXII. Procedury postępowania wobec ucznia- sprawcy czynu karalnego.

Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policje przez dyrektora szkoły lub pedagoga.

Do czynów karalnych ściganych z urzędu, a najczęściej popełnianych przez uczniów należą:

- *Bójki (co najmniej jeden uczestnik na jednego);*
- *Pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);*
- *Wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);*
- *Kradzież;*
- *Uszkodzenie ciała (agresja fizyczna)- jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców.*

1. **Nauczyciel (pracownik)** niezwłocznie powiadamia **Dyrektora Szkoły** przekazuje sprawcę pod opiekę **pedagoga**. O zaistniałej sytuacji informuje **wychowawcę**.
2. **Dyrektor** niezwłocznie powiadamia **rodziców(opiekunów) sprawcy** , wzywa wymienionych do szkoły.
3. **Dyrektor** natychmiast powiadamia **policje**
4. **Nauczyciel** zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je **dyrektorowi szkoły**, który z kolei przekazuje je **policji**.

XXIII. Procedury postępowania wobec ucznia- ofiary czynu karalnego.

1. **Nauczyciel (pracownik)** udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy – zapewnia pomoc **pielęgniarki szkolnej ewentualnie wzywa lekarza**.
2. **Nauczyciel (pracownik)** powiadamia **dyrektora, wychowawcę, pedagoga**.
3. **Dyrektor szkoły** powiadamia **rodziców** o zaistniałym zdarzeniu.
4. **Dyrektor szkoły** powiadamia **policje**.

Obok konsekwencji prawnych przewidzianych dla sprawców czynów karalnych i nieletnich wykazujących objawy demoralizacji, wobec ucznia stosuje się kary określone w Statucie IV Liceum Ogólnokształcącego.

XXIV. INNE KRYZYSY W SZKOLE - WYBRANE ZDARZENIA

I. Procedura postępowania w przypadku ewakuacji szkoły

1. Decyzję o ewakuacji podejmuje dyrektor szkoły.
2. Niezwłocznie powiadamia wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka.
3. W pierwszej kolejności ewakuowane są osoby z pomieszczeń zagrożonych.
4. W dalszej kolejności ewakuuje się osoby poczynając od najwyższej kondygnacji, ruch rozpoczynają osoby o ograniczonych zdolnościach poruszania się, strumień ruchu zamykają osoby sprawne fizycznie.
5. Ewakuacja odbywa się zgodnie z opracowaną instrukcją organizacji i przebiegu ewakuacji.
6. Pomieszczenia na parterze w szczególnych przypadkach mogą być opuszczane przez okna.
7. Nauczyciel powinien uporządkować grupę w ten sposób, aby bezpośrednio za nim znajdowały się osoby najsłabsze fizycznie, grupę zamykają odpowiedzialni uczniowie, którzy mogą, w razie potrzeby, wesprzeć słabszych.
8. Nie należy bez potrzeby otwierać okien i drzwi.
9. Pomieszczenia opuszczane nie powinny być zamykane na klucz.
10. Po zakończeniu ewakuacji opiekun grupy zobowiązany jest do sprawdzenia listy obecności.
11. W razie podejrzenia, że ktoś mógł pozostać w strefie zagrożonej, należy powiadomić służby ratownicze.

II. Procedura postępowania w przypadku pożaru w budynku szkoły

1. W sytuacji zagrożenia pożarem należy zachować przede wszystkim spokój, ocenić sytuację i podjąć działania zgodnie z obowiązującymi procedurami.
2. Jeżeli zauważy się pożar lub otrzyma informację o pożarze, należy natychmiast zaalarmować wszystkie osoby znajdujące się w bezpośrednim otoczeniu strefy objętej pożarem oraz Państwową Straż Pożarną lub zadzwonić pod numer alarmowy 112.
3. Należy użyć ustalonego alarmu pożarowego sygnalizowanego przez dzwonek szkolny (5 krótkich dzwonków).

4. O zdarzeniu należy poinformować natychmiast dyrektora szkoły lub jego zastępcę.
5. Należy bezzwłocznie przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy sprzętu gaśniczego znajdującego się w budynku.

UWAGA!

Nie wolno gasić ognia, którego nie jest się w stanie opanować!

Nie gasi się wodą urządzeń pod napięciem oraz cieczy łatwopalnych!

6. Dyrektor zarządza ewakuację ze strefy zagrożonej. ewakuacja odbywa się zgodnie z procedurami
7. Do przybycia Straży Pożarnej akcją kieruje dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
8. Wszyscy pracownicy muszą bezwzględnie podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
9. Dyrektor zleca pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu.
10. Jeżeli to możliwe, dyrektor poleca usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.
11. Nie należy otwierać – bez wyraźnej potrzeby – drzwi i okien do pomieszczeń objętych pożarem; dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia.
12. Otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar, należy zachować szczególną ostrożność.
13. Nie należy wchodzić do pomieszczeń objętych pożarem, lecz jeśli to konieczne wchodząc trzeba zachować szczególną ostrożność, w zadymieniu poruszać się w pozycji pochylonej lub na czworakach, blisko posadzki, gdzie jest najwięcej powietrza i lepsza widoczność. Aby nie stracić orientacji należy poruszać się wzdłuż ścian, poręczy; usta zasłonić np. wilgotną chustką.

14. Po przybyciu właściwych służb bezwzględnie należy stosować się do ich poleceń.
15. Dowódcę przybyłych jednostek należy powiadomić o sytuacji i podjętych dotychczas działaniach.

III. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną

1. Po otrzymaniu np. od rodziców lub z mediów informacji o podejrzeniu niebezpiecznej choroby zakaźnej u ucznia należy powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Dyrektor potwierdza wiadomość u lekarza – jeśli to możliwe lub dyżurującego inspektora sanitarnego.
 1. Dyrektor ustala z dyżurującym inspektorem sanitarnym sposób postępowania.
 3. Dyrektor zawiadamia organ prowadzący szkołę oraz Lubelskie Kuratorium Oświaty Delegaturę w Chełmie.
 4. Dyrektor nadzoruje przestrzeganie zaleceń służb sanitarnych przez pracowników szkoły i uczniów.
 5. Dyrektor przygotowuje informację dla uczniów i rodziców przy współpracy SANEPID-u w Chełmie.
 6. Dyrektor organizuje (w razie potrzeby) spotkanie z rodzicami z lekarzem chorób zakaźnych lub pracownikiem Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chełmie.

IV. Procedura postępowania w przypadku ataku terrorystycznego

Wtargnięcie napastników do obiektu

1. Poddaj się woli napastników – wykonuj ściśle ich polecenia.
2. Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych – zwracaj się do uczniów po imieniu – zwiększa szansę ich przetrwania).
3. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem.
4. Zapamiętaj szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się

cenne dla służb ratowniczych.

5. Staraj się uspokoić dzieci – zapanuj w miarę możliwości nad własnymi emocjami.

6. Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:

- nie pozwól dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,
- nakaż dzieciom położyć się na podłodze.

7. W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

UWAGA! Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.

8. Po zakończeniu akcji:

- sprawdź obecność dzieci celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek - o braku któregokolwiek dziecka poinformuj Policję,
- nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu,
- prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

Użycie broni palnej na terenie szkoły

W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:

1. Nakaz dzieciom położyć się na podłodze.
2. Staraj się uspokoić dzieci.
3. Dopilnuj, aby dzieci nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
4. Jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.
5. O ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych

UWAGA! Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

Po opanowaniu sytuacji:

- upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru),
- zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych
- udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym,
- w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie podejmij odpowiednie do sytuacji działania.
- zapewnij osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

Zagrożenie bombowe

Symptomy wystąpienia zagrożenia:

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

1. Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
- samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

2. Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

3. O swoich spostrzeżeniach poinformuj dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia odpowiednie służby – Policję.

Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję, Urząd Miasta Chełm.
2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurami
3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten

fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

4. Zawiadamiając policję dyrektor podaje następujące informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna,
- ujawniony podejrzany przedmiot),
- treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

5. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.

2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.

3. Po przybyciu policji na miejsce incydemu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.

4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń

służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.

6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie

zewnątrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.

7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.

8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.

9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)

10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Jak zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

1. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń policji.

2. Ciekawość może być niebezpieczna- należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę

3. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:

– słuchaj uważnie,

– zapamiętaj jak najwięcej,

– jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać

informacje,

– zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki

w tle,

- nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki,
- jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
- jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał – przekażesz ją Policji.

2. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych

3. Zaalarmuj dyrektora szkoły

4. Dyrektor dzwoni do Delegatury Lubelskiego Kuratorium Oświaty w Chełmie.

5. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!

6. Dyrektor zarządza ewakuację godnie z obowiązującą instrukcją

UWAGA! Poinstruuuj uczniów o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.

7. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.

8. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.

9. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.

10. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym,

11. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu,

12. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Wykrycie/ znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.

UWAGA! Jeśli widzisz „bombę” to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

2. Zadzwoń pod jeden z merów alarmowych:

3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.

4. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!

5. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.

6. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
7. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
8. Otwórz okna i drzwi.
9. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
10. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).
11. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

Po wybuchu bomby:

1. Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.
2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych:
3. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
4. Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządzaj przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
5. W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.
6. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

V. Procedura kontaktowania się z mediami w sytuacjach kryzysowych

Sytuacja kryzysowa jest skrajnym odejściem od normy, jest sensacją, którą to media są bardzo zainteresowane. Nie można ich lekceważyć, bo mają duży zasięg i dużą wiarygodność. Image szkoły/placówki jest przez to poważnie zagrożone.

1. Dyrektor sam kontaktuje się z mediami lub wyznacza osobę do kontaktu z mediami.
2. Nikt, poza wskazaną osobą, z członków rady pedagogicznej ani z pracowników szkoły nie udziela wywiadów.
3. Osoba kontaktująca się z mediami stosuje się do następujących wskazówek:
 - Mów pierwszy o złych wiadomościach.
 - Bądź absolutnie pewien faktów i stwierdzeń, które podajesz.

- Bezwzględnie zachowaj spójność przekazu, logikę i konsekwencję.
- Nie upubliczniaj informacji dotyczących bezpieczeństwa, objętych tajemnicą.
- Analizuj dane.
- Nie snuj spekulacji, podejrzeń i nie stawiaj hipotez.
- Reaguj błyskawicznie i zdecydowanie na plotki dementując je i wykazując ich fałsz lub głupotę.
- Trzymaj nerwy na wodzy i nie licz na wyrozumiałość żądających wyjaśnień lub oczekujących informacji.
- Pokazuj, że dyrektor szkoły kontroluje sytuację i ma wizję wybrnięcia z niej.
- Nie ujawniaj nazwisk ofiar zanim nie dowie się o tym rodzina.
- Zawsze wyrażaj troskę z powodu strat, cierpień, ofiar, zniszczeń, nawet gdyby były nieuniknione i najbardziej uzasadnione.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami. Powyższe procedury są dostępne u wicedyrektora szkoły, pedagoga oraz w szkolnej bibliotece

